

GRONINGER

ALGEMEEN

VOOR

STAD GRONINGEN

COURANT

DAGBLAD

DE

EN OMMELANDEN.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en **WETHOUDEREN** der Stad Groningen, Klagen hebbende ontvangen over geschillen, plaats hebbende bij het vullen der geijkte Turfbakwagens alhier ter Stede;

Gezien het bepaalde in het Reglement op de Stedelijke Belastingen te Groningen, gearresteerd den 3 Februarij 1823, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 17 Februarij 1823, no. 29, en wel art. 25 en volgende, houdende bepalingen opzigtelijk de Belasting op den Turf en de Steenkolen;

Gezien art. 11, 22 en 23 van het Reglement op de Vereenigingen van Turfvoerlieden, Turfmeters en Turfdragers, gearresteerd bij den Raad den 27 April 1833, gepubliceerd den 29 daaraanvolgende;

Overwegende, dat, ten gevolge van genoemde Reglementen, geen Turfbinnen deze Stad of derzelver Tafel mag worden gelost, zonder gemeten te zijn, hetzij in geijkte Turfbakwagens, hetzij in de Ton, voorbehoudens de uitzonderingen, bij dezelve Reglementen gemaakt;

Overwegende, dat deze Meting moet geschieden door de Beëdigde Turfmeters; Hebben goedgevonden, de belanghebbenden te herinneren aan het bepaalde bij voorschrevene Reglementen, zoo als bij deze ter hunner kennis wordt gebracht, dat, behoudens de bestaande en hier voren bedoelde uitzonderingen, geen Turf binnen deze Gemeente mag worden gelost, zonder gemeten te zijn, hetzij in een' geijkten Turfbakwagen, hetzij in de Ton, en dat deze wagens door een' Turfmeter zullen moeten worden gevuld, die verplicht is zulks te doengood en gelijk met den bovenrand van den bak.

En opdat zulks kome ter kennis van een' ieder, zal deze in de *Groninger Courant* geplaatst en voorts aangeslagen worden, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 13 October 1836.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

BURGEMEESTER en **WETHOUDEREN** der Stad Groningen, gelet op de aanschrijving van den Heer Gouverneur dezer Provincie, gedagteekend den 28 Augustus 1833, no. 32 b, ten einde in de laatste helft der maand October van ieder jaar de Ingezetenen te herinneren aan de bepalingen van art. 27 en 42 der Wet van den 29 Maart 1833, houdende uitschrijving eener belasting op het Personeel, brengen de evengemelde artikelen bij deze ter kennis van de belanghebbenden.

Gedaan te Groningen, den 20 October 1836.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

Belasting naar tijdsgelang.

Art. 27. § 1. Zoo wanneer een perceel, hetwelk op den 15 Mei niet in gebruik was, of ook een woonhuis, op hetzelfde tijdstip, enkel en op den voet bij de laatste zinsnede van art. 26, § 2, bepaald, door eenen huishouder bewoond zijnde, gedurende den loop des dienstjaars betrokken, in gebruik genomen, of van mobiliair voorzien wordt, zal de belasting, volgens de vier eerste grondslagen, naar de hierboven bepaalde regelen, deswege moeten worden voldaan, doch slechts naar gelang van dat gedeelte des dienstjaars, hetwelk op het tijdstip der in gebruikneming, betrekking of meubelering overig blijft.

§ 2. In geval de belastingsschuldige, welke zoodanig perceel, als bij § 1 bedoeld, aanvaardt, in het dienstjaar bereids wegens een ander perceel was aangeslagen, en hij dit tot dien tijd toe door hem gebruikte perceel verlaat, met wegvoering van alle roerende goederen, hoe ook genaamd, en zonder achterlating van huishouding of van andere personen in zijne dienst, zal het bedrag van den, te zijnen name op het kohier gebragten, aanslag, voor al de vier bedoelde grondslagen gezamenlijk, en in evenredigheid van het nog te verloopen tijdvak, worden afgetrokken van dat des, op den voet als boven, te doenen aanslags, zonder dat, indien deze aanslag minder bedraagt dan de vroegere, er eenige ontheffing zal kunnen worden gevorderd.

§ 3. De uitbreiding, vermeerdering, verwisseling of aanschaffing van belastingsvoorwerpen der vier eerste grondslagen, na den 15 Mei, zal, behalve in de gevallen, bij §§ 1 en 2 hierboven vermeld, geen grond geven tot eenen nieuwen of verhoogden aanslag in den loop des dienstjaars.

§ 4. Ter zake van zoodanige voorwerpen der vijfde of zesde grondslagen, als na den 15 Mei in dienst of gebruik genomen of aangeschaft worden, zal de belasting naar gelang van den nog overigen tijd des dienstjaars zijn verschuldigd, met dien verstande, dat geene verwisseling van dienstboden of paarden met andere, waarvoor geene hoogere regten verschuldigd zijn, op zich zelve, tot het nogmaals aanslaan van denzelfden belastingsschuldige zal kunnen aanleiding geven.

§ 5. Het aanwenden tot belastbaar gebruik van zoodanige voorwerpen van de vijfde en zesde grondslagen, als aanvankelijk tot onbelastbare eindten aangelegd of gebezigd waren, zal met aanschaffing worden gelijk gesteld, zoo mede, wat aangaat de paarden, derzelver geheel verlies van het tweede viermaal hunner melktanden, in den loop des jaars.

§ 6. Naar gelang de omstandigheden eens belastingsschuldigen, in den loop des dienstjaars, met betrekking tot deszelfs voorwerpen van de vijfde en zesde grondslagen, veranderen, zulks, dat, volgens de tarieven van art. 17 en 21, de opklimming der belasting te zijnen aanzien toepasselijk zoude worden, zal, ook wegens de dienstboden en paarden, aanvankelijk gehouden, die verhooging voor den nog overigen tijd des dienstjaars zijn verschuldigd.

Deze bepaling is mede van toepassing in betrekking tot de paarden, bij het opkomen van de omstandigheden, aan het einde van § 7 van art. 20 vermeld.

§ 7. Paarden, bij verschillende personen of gezinnen in gebruik, zullen, in geval die gelijktijdig voor een zelfde rijtuig worden gespannen, hem, die zulks doet, of wel den eigenaar of gebruiker des rijtuigs, ter zake van het grooter getal paarden, hetwelk door hem alzo omgibt zijn gebezigd, dan waren aangegeven, mede aan de opklimming der belasting naar § 6 doen onderwerpen.

§ 8. Hooger belastbaar gebruik van dienst- en werkboden of paarden, aanvankelijk minder belastbaar, zal de verplichting tot een evenredige verhooging der belasting voor den nog overigen tijd des dienstjaars ten gevolge hebben.

§ 9. De tijd, waarover de belasting loopt, zal, in betrekking tot al de grondslagen, worden berekend bij vierendeelen jaars, op het dienstjaar overschietende, zonder dat een vierendeel jaars zal kunnen worden gesplitst, en zullen als vierendeelen jaars worden beschouwd de tijdvakken aanvangende met primo Mei, primo Augustus, primo November en primo Februarij.

Aangiften, in den loop des dienstjaars te bewerkstelligen.

Art. 42. De zoodanige, welke, door eenige der omstandigheden, voorzien bij art. 27, in den loop des jaars, komen te vallen onder de toepassing van het aldaar bepaalde, zullen, alvorens en naar gelang van het ontstaan der omstandigheden, en op de boete, bij art. 35 en 39 vastgesteld, verplicht zijn tot het indienen van behoorlijke aangiften deswege, in voege als bij art. 30 voorgeschreven; zullende zij daarvoor een biljet ter invulling bij den ontvanger kunnen bekomen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 18 October.

Te Napels is eene poging tot diefstal in de Koninklijke bank aangewend, maar bij tijds verijdeld. In den avond van den 28 September hebben een paar personen middel gevonden, om, met behulp van valsche sleutels en braak, binnen het zeer uitgestrekte gebouw te komen, waarin zich, behalve de bank, ook nog de onderscheidene ministeriën, de prefektuur, de heurs, enz. bevinden. Des nachts hebben zij 15 of 16 der hinnen, waaronder een bij de bank aangesteld persoon, binnengelaten, en vervolgens de vertrekken bereikt, waarin, naar men meldt, 20 millioenen dukaten in goud en 5 millioenen in piasters bewaard werden. Zij hebben daar den volgende nacht bezig, om, beladen met doorgebragt, en waren in den daarop volgende nacht bezig, om, beladen met hinnen buit, zich weder naar de uitgangen van het gebouw te begeven, toen zij overvallen werden door de politie, die des avonds door een' der medeplichtigen gewaarschuwd was. De dieven, welke op iets dergelijks bedacht waren, hebben, bij het binnendringen der gendarmes en politie-agenten, door het in hunne oogen werpen van eene groote hoeveelheid stof, zoodanige verwarring aangerigt, dat de meesten hunner, terwijl ook niet alle uitgangen goed bezet waren, ontvlugt zijn, zoodat slechts 5 van dezelve gearresteerd zijn.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 18 October.

Sir R. Peel is van het vasteland hier terug gekeerd.

De niet-betaling van de Spaansche renten zoude misschien, daar de treurige toestand der Spaansche geldmiddelen zulks liet vermoeden, minder opspraak hebben gemaakt, dan de tegenwoordige maatregel, op de opbrengst van Cuba steunende, welk eiland, hoewel tegenwoordig in een' zeer bloeienden staat, niet berekend is, om in zulke uitgestrekte behoeften, als het moederland heeft, te voorzien.

— Men heeft hier berigten uit Lissabon, van den 8 October, waaruit blijkt, dat de verwarring, waarin Portugal thans gedompeld is, eer toe- dan afneemt. In den loop van den 6den had namelijk de Regering eene zamenzwering ontdekt, welke niets minder ten doel had, dan de omverwerping van dezelve, door middel van hetzelfde regiment, hetwelk vooral de tegenwoordige Regering heeft op het kussen gebragt. Dit regiment had bevel ontvangen, om naar de Algarven te vertrekken, alwaar de Miguellisten op eene onrustbarende wijze het hoofd opgestoken hadden. Verscheidene lieden, die de soldaten trachtten om te koopen, zijn in verzekerde bewaring gesteld. De nationale garde kwam, zoodra het gerucht der zamenzwering zich verbreid had, onder de wapenen, en bezette de voornaamste punten der hoofdstad. Hierdoor is de aanslag mislukt. Veel schijnt de aankomst van het Britsche lineschip *de Talavera* op den Taag tot denzelfden aanleiding te hebben gegeven. Gisteren is het oproerig regiment werkelijk naar de Algarven vertrokken.

De Koningin had geweigerd belooningen toe te staan aan degenen, die een voornaam aandeel in de jongste omwenteling genomen hebben. H. M. verscheen niet meer in het publiek, en de schouwburgen zijn verlaten.

Van den 19den. Men is hier zeer ontevreden over het publiek gemaakt ontwerp der Spaansche Regering, om, daar zij buiten staat is het met den 1 November vervallend dividend der buitenlandse schuld in eens te betalen, een gedeelte der inkomsten van het eiland Cuba voor de betaling daarvan, in acht zesmaandelijksche termijnen, aanvangende met den 1 Mei 1837, te verpanden.

Van den 20sten. Heden is het Parlement tot den 8 December geprorogeed.

— In den *Morning Post* leest men:

Wij hebben uit Madrid de belangrijke mededeeling ontvangen, welke wij hier laten volgen, en voegen nog slechts daarbij, dat de bron, waaruit wij dezelve hebben, ten opzichte van geloofwaardigheid niets te wenschen overlaat: »De Koningin-Regentes heeft haren broeder, den Koning van Napels, eenen brief geschreven, waarin zij haar innig leedwezen betuigt over het deel, dat zij in de verandering der troonsopvolging genomen heeft. Zij verklaart, dat zij sedert eenigen tijd in eene soort van bedwang gehouden wordt, doch dat zij de eerste gelegenheid zal te baat nemen, om uit Spanje te vlugten.»

— De *Standard* berigt, dat de Koningin der Belgen zeer verlangende is, om twee of drie weken te Claremont door te brengen, en dat vermoedelijk haar gemaal in de aanstaande lente haar derwaarts zal geleiden.

— De Luxemburgsche kwestie heeft tot een berigt aanleiding gegeven, hetwelk de *Morning-Chronicle* heden mededeelt. *Hetzelve betreft het protest van Engeland en Frankrijk tegen de clause van het besluit der Bondvergadering van den 18 Mei, welke clause aan België de verplichting oplegt, om Arlon nimmer te versterken.* Volgens dat blad, zou de Fransche gezant last bekomen hebben, deze kwestie als eene zaak van eer te behandelen.

— Ter beurze hebben alle gesprekken gelopen over de nietbetaling van het Spaansche dividend, hetwelk den 1 November moest vervallen; en de actiehouders zijn algemeen met de wijze van betaling, die hun is aangeboden, ontevreden. Men gelooft, dat zij eene vergadering zullen beleggen, om zich met deze zaak bezig te houden. Men voegt er bij, dat de voorstellingen, welke aan de actiehouders zijn gedaan, niet van den heer *Mendizabel* afkomstig zijn, maar van zekere individuen, die deze zaak geschikt hebben. Uit dit alles vloeit de daling in de Spaansche fondsen voort; de actiehouders zijn wanhopend.

(Sum.)

FRANKRIJK.

PARIJS den 17 October.

De plotselinge aankomst van den Koning der Belgen te Parijs heeft des te meer verwondering gebaard, daar men weet, dat hij zich heeft op weg begeven naar het ontvangen van twee telegrafische dépêches uit Parijs. Algemeen gelooft men, dat de zaken van Portugal eenigermate in deze reis betrokken zijn. De heer *de St. Priest* is geheel en al met den heer *van de Weijer*, den Belgischen gezant, oneens en door den heer *Bois le Comte* vervangen geworden, omdat hij de revolutionaire beweging van den 10 September had ondersteund. De Koning der Belgen verlangt, dat Prins *Ferdinand* onmiddellijk Portugal verlate, om naar Duitschland terug te keeren. (*Courrier Français*.)

— Eindelijk weet men, dat er eene beslissing is omtrent den halfjarigen interest der Spaansche vreemde schuld, en wel deze, dat dezelve niet betaald wordt. Een officieel berigt, zoo op het oog enblik bekend geworden, houdt hoofdzakelijk het volgende: De financiële ongelegenheden, door den burgeroorlog te weeg gebragt en de noodzakelijkheid, om alle beschikbare gelden tot demping van denzelfden aan te wenden, maken het onmogelijk aan het Gouvernement, in weerwil zijner gedane pogingen en der opofferingen, waaraan het zich onderwerpen wil, om de noodige fondsen voor de betaling van den halfjarigen interest van de vreemde schuld op den 1 November bijeen te hebben. In deze moeilijke omstandigheden doet het Gouvernement, om van zijnen goeden wil te doen blijken, aan de houders van Spaansche schuldbrieven het voorstel van een plan, door hetwelk zij ten laatste het gehele montant van het verschuldigde zouden ontvangen. Dit plan is berekend op de inkomsten van het eiland Cuba. Schuldbewijzen, voor welke een deel der inkomsten van dit eiland verbonden zullen worden, zal men in betaling van den interest geven; men zal dezelve uitgeven bij sommen van 120, 240, 480, 960 en 1920 piasters ieder; dezelve in acht gelijke sommen verdeelen, rentende 5 pCt., en betaalbaar van 6 tot 6 maanden, gerekend van den 1 Mei 1837. Gemelde schuldbewijzen zullen met hare interesten ook in betaling gegeven kunnen worden voor elke leening, die het Spaansche Gouvernement later nog sluiten mogt. De heeren *Ardois* te Parijs en *Ricardo* te Londen zijn geautoriseerd voor het ten uitvoer brengen van dezen maatregel. Het stuk is geteekend door den heer *Mateo Durou*.

Van den 18sten. Heden leest men in den *Moniteur* het volgende: Bij besluit des Konings, van den 17den dezer, heeft Z. M., op aanvraag der heeren *Peyronnet* en *de Chantelaube*, wier gezondheid zeer gekrenkt is, bevolen, dat zij uit het kasteel van Ham ontslagen en gemagtigd worden, op hun woord van eer te wonen, de heer *Peyronnet* te Montferrand (departement de la Gironde), en de heer *Chantelaube* in het departement de la Loire.

— Het legitimistische dagblad *la France* behelst een artikel, hetwelk doet voorzien, dat de heeren *de Polignac* en *Guernon de Ranville* zeer spoedig de heeren *Peyronnet* en *de Chantelaube* op dezen weg van betrijding volgen zullen.

— Bij het Gouvernement is de volgende tijding uit Bayonne ingekomen: »*Gomez* heeft den 6den Alcalá-la-Réal bezet, na te Baem *Escalante* terug gedreven te hebben, die van Malaga tegen hem opgerukt was. De voorhoede van *Alaix* was denzelfden dag te Jaen angekommen, in de hoop van hem den weg naar Grenada te kunnen afsnijden. Met angst wachtte men te Madrid den uitslag dezer manoeuvres. De fondsen zijn er merklijk gedaald.»

Indien bovenstaand berigt naauwkeurig is, blijkt daaruit, dat *Alaix* te laat te Jaen gekomen is, om *Gomez* te beletten van naar Granada te marscheren. Die generaal had in een rapport de meening geuit, dat *Gomez* plan had, om naar Murcia te trekken en langs dien weg weder Valencia te bereiken. *Villareal*, de opperbevelhebber der Carlisten, zocht door zijne bewegingen op den linker-oever der Elbro de aandacht van het leger der Koningin tot zich te trekken, om zoo doende den togt van *Gomez* te begunstigen.

Van den 19den. Een Franschman heeft ons nu getoond, hoe wij eigenlijk de geneesheeren noodzakelijk kunnen, in onze gezondheid belang te stellen. Een rijke Fransche kapitalist, 90 jaren oud, heeft met zijnen doctor het volgende kontrakt gesloten: Voor ieder jaar, dat de grijsaard nog leeft, ontvangt de geneesheer 3000 fr.; wordt echter de oude man ziek, zoo wordt het dagelijksche quantum, zoo lang de ziekte duurt, van de jaarlijksche som afgetrokken, en op het oogmerk, waarin de grijsaard sterft, houdt de betaling geheel op.

[Of de geneesheer ook zijn uiterste best zal doen, om den ouden heer, of liever om de 3000 fr. te behouden!]

— In de stad Corte op Corsica heeft op den 8sten der vorige maand een treurig voorval plaats gegrepen. Het lijk eener kort te voren overledene vrouw zoude naar het kerkhof gedragen worden, en reeds was de geestelijkheid gereed, om bevorens nog de gebruikelijke plegtigheden te verrigten, toen plotseling de vloer der op de tweede verdieping gelegene kamer inzonk en met al de aanwezige personen op de beneden-verdieping neêrplafte, die door dezen zwaren last insgelijks te zamen gedrukt werd en instortte. Eerst toen de hierdoor ontstane stofwolken verdreven waren, was de geheele omvang van het veroorzaakte ongeluk te overzien. Twee vrouwen waren dood, en meer dan 50 personen minder of meer gekwetst.

— De *Moniteur* bevat geene andere Spaansche berigten, dan eene niets betekenende en nog bovendien door den donker afgebrokene telegrafische dépêche uit Bayonne.

Inmiddels weet men thans uit een aantal andere en onderling overeenkomende berigten met zekerheid, dat *Gomez* niet alleen de stad, maar ook het kasteel van Cordova bemagtigd heeft gehad, en dezelve niet eerder weder heeft verlaten, dan na bevorens aanzienlijke sommen gelds, een' grooten voorraad wapenen en eene menigte uitmuntende paarden daar uit geligt te hebben; een voordeel, hetwelk voor de Carlisten nog met de overwinning te Baena is bekroond geworden.

De tijding dezer gebeurtenissen heeft zulk eenen grooten schrik onder de Christino's verspreid, dat de overheden te Seville de eersten zijn geweest, om in allerijl naar Cadix te vlugten, en dat onderscheidene andere steden, zoo als Ecya, Priego, Carabuey, enz. zich voor Don *Carlos* hebben verklaard en den steen der constitutie verbrijzeld hebben.

— Met betrekking tot de Spaansche financiën lezen wij in onze Parijssche bijzondere correspondentie:

» De bankbreuk van het Spaansche Gouvernement — want er is geen andere naam te geven aan de maatregel, die hetzelfde voor de halfjarige rentebetaling van November aanstaande genomen heeft — houdt de aandacht geheel op zich gevestigd en heeft de algemeene verontwaardiging des te sterker verwekt, dat het officiële berigt vooral gegaan is geworden door misdadige manoeuvres, die bereids onderscheidene gezinnen in het verderf gestort hebben. Men herinnert zich de ongelukken, die reeds in Juli en Augustus 1833 berokkend zijn geworden door de onderhandelingen, die alstoen met de Cortès over de Spaansche bankbreuk geopend waren en die op eene reductie der schuld tot op een derde uitgelopen zijn. Gedurende die maanden zag men de fondsen, ten gevolge der tegenstrijdige berigten, die men uit Madrid ontving, elken dag ten spele aan variatiën van 10 en 15 percent: en daar men de spekulanten alstoen op hun woord liet handelen, heeft zulks vele rampen na zich gesleept. Dit noopte het Syndikaat der effecten-makelaars tot het verbieden van den handel op tijd in de piasters, hetgene de zaken op eene veel gematigder schaal terug bragt, maar evenwel niet heeft kunnen verhinderen, dat onderscheidene kleine spekulanten hun gansch vermogen in Spaansche fondsen belegd en thans alles verloren hebben. Het is meer dan tijd, dat het Fransch Gouvernement het noteren der Spaansche fondsen op onze beursprijzen en allen handel daarin verbiede. Deze maatregel, reeds in den tijd door den heer *de Villèle* tegen de Cortès-fondsen genomen, had sedert gehandhaafd behoeven te blijven.

— De heer *Rothschild*, geldschietster van vele Vorsten, heeft ook een bezoek bij *Leopold van Saksen-Koburg* afgelegd; bij die gelegenheid was diens gezant, de heer *Le Hon*, tegenwoordig. Op de heurs zeide men, dat het Belgische gouvernement geld benodigd had, en het zelf niet konnende bijbrengen, wederom deszelfs toevlugt tot den heer *Rothschild* had genomen.

— Sedert het verleenen van gratie door den Koning aan 25 staatsmisdadigers, komen er vele verzoekschriften van dergelijke gevangenen in, welke aan den Koning worden voorgelegd. Men denkt, dat er spoedig eene tweede ordonnantie zal verschijnen, waarbij vele straffen zullen vermindert worden.

— Het is bekend, dat de Belgen alles nadrukken, wat in Frankrijk van de pers komt. In een onzer dagbladen leest men: »Het schijnt, dat eindelijk het nadrukken der Belgen de aandacht van het Fransche Gouvernement tot zich heeft getrokken en er maatregelen zullen worden genomen, om dien belangrijken tak van onze volksvijt meer te begunstigen. De aankondiging van het oprigten van een genootschap door de heeren *Hauman*, *Wahlen* en *Meline*, met een aanzienlijk kapitaal, om na te drukken al wat van de Fransche pers komt, heeft onzen geheelen boekhandel in opschudding gebracht.»

— Van den 20sten. De minister van het openbaar onderwijs heeft eene commissie benoemd, om het nadrukken van boeken buitenlands te beletten, hetzij door wettige maatregelen, hetzij door onderhandelingen met buitenlandsche Mogendheden. Tot leden van die commissie zijn benoemd: de heeren *Villemain*, president, secretaris der Fransche akademie; baron *Thénard*, lid van de akademie van wetenschappen; *Dumon*, gedeputeerde; *Arago*, lid van de akademie van wetenschappen; *De Lamartine*, lid van de Fransche akademie; *Dubois*, inspecteur-generaal van de hoogeschool; *Letronne*, lid van het instituut; *Rossi*, professor in de regten; *Victor Hugo*; *Ambroise-Firmin Didot*, boekverkooper te Parijs; *Jules Renouard*, boekverkooper te Parijs; *Hachette*, boekverkooper te Parijs, en *Alphonse Royer*, secretaris. De heeren *Cavé*, chef van de afdeling van fraaije kunsten bij het ministerie van binnenlandsche zaken en *Hippolyte Royer-Collard*, chef van de afdeling van wetenschappen en letteren bij het ministerie van publiek onderwijs, zullen insgelijks in deze commissie zitting hebben.

— De Spaansche kwestie verwikkelt zich thans in al de moeilijkheden harer financiële gesteldheid; wij weten niet, waar het kwaad zal ophouden, waarmede de bankbreuk van den heer *Mendizabal* de financiële wereld bedreigt, evenmin als wij begrijpen, hoe al de legerkorpsen van *Christina* het niet zoo ver brengen kunnen, dat zij den triumpfen togt van *Gomez* tegenhouden.

Zoo *Gomez* weerklink vond in de provinciën, welke hij afloopt, zouden wij kunnen begrijpen, hoe hij het hoofd kan bieden aan het aantal zijner vijanden; maar alle berigten, hoe onderling strijdig dezelve anders ook zijn mogen, stemmen daarin overeen, dat de bevolkingen, overal waar zij de magt daartoe hebben, *Gomez* wren en dat zij hem met onverschilligheid dulden daár, waar hunne minderheid hun dit juk oplegt, hetwelk zij verbrijzelen, zoodra deze bevelhebber den rug heeft gekeerd.

Hoe dit zij, de berigten uit Andalusië zijn nog steeds uiteenlopende, doch stellen de constitutionele zaak in een vrij ongunstig daglicht; wel zijn de berigten uit Madrid van den 14den medegedeeld door personen, die niet zeer gehecht zijn aan de tegenwoordige orde van zaken; maar dit is niettemin merkwaardig, dat onderscheidene dagbladen, en daaronder zelfs die, welke tot de oppositie behooren, heden tijdingen mededeelen, die volkomen met de vroegere berigten overeenkomen.

— De graaf *Molé* heeft gisteren eene conferentie met den heer *Campuzano*, zaakgelastigde van Spanje, gehad, en hem, wegens het bankroet van het Spaansche Gouvernement, scherpe verwijtingen gedaan.

— In den *Indicateur de Bordeaux*, van den 17den, leest men:

Naar luid van een gerucht, dat gisteren avond in den schouwburg rondging, zoude de heer *Villiers*, Engelsch gezant bij het hof van Spanje, aan de hem getroffen hebbende ziekte bezweken zijn. Dit overlijden, zoo kort op dat van den heer *Rayneval* volgende, zal niet nalaten de politieke wereld te bevreemden; wij hopen echter, dat het niet waar zal zijn, en dat het gerucht aan beursmanoeuvres moet worden toegeschreven.

— (*Beursberigt*.) Men ziet algemeen eene nieuwe daling der Spaansche fondsen te gemoet, daar ieder de niethetaling der Coupon als eene wezenlijke bankbreuk beschouwt. *Ardoins*, die gisteren 20½ gebleven waren, zijn heden tot 18½ gevallen, doch bleven ten slotte 19½. Men gelooft, dat de daling hier nog niet ophouden zal en ziet ook nog verkoopen voor rekening der renteniers in de departementen te gemoet. Men zeide, dat het Gouvernement voortaan het noteren van alle nieuwe Spaansche leeningen zal verbieden. Op het eind der beurs zeide men, dat het niet bekend gemaakte gedeelte der telegrafische dépêche zeer gunstig was, en daarop bleven dan ook *Ardoins* ten slotte iets williger.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 19 October.

Z. K. H. de grootvorst *Michael* is gisteren namiddag uit Rotterdam weder in de residentie terug gekeerd en heden morgen te elf uren met Hoogstdezelfs gevolg van hier naar Frankfort afgereisd.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Donderdag, den 20 October.

De vergadering wordt te 12 uren geopend.

De notulen der vorige zitting worden gelezen en goedgekeurd.

De heer *Repelaer* doet verslag van het aanbieden der lijst van de drie kandidaten voor het voorzitterschap der kamer aan Zijne Majesteit, en geeft daarbij te kennen, dat Z. M. verklaard had, zich zoo spoedig mogelijk daarmede te zullen bezig houden.

Er wordt daarop gelezen een besluit van Z. M., waarbij de heer *Luzac* benoemd wordt tot voorzitter der kamer.

Wordt vervolgens gelezen eene kennisgeving van Zijne Exc. den secretaris van

Staat, inhoudende, dat Zijne Exc. de minister van financiën op heden in de kamer verschijnen zal, om de begrotingswetten voor het volgende jaar 1837 aan te te bieden.

Tot de commissie, belast met het opstellen van een adres van antwoord op de Troonrede, worden benoemd: de heeren *Dijkmeester*, *de Jonge*, *van Dassel*, *Gockinga* en *Boddaert*.

De heer *Luzac* neemt daarop plaats als voorzitter en betuigt in korte bewoordingen zijne erkenenis voor het bewijs van vertrouwen, dat de vergadering getoond had in hem te stellen.

De notulen van de vergaderingen van den 19 en 26 April j.l. worden daarop gelezen en goedgekeurd.

De heer *Druyvesteyn* biedt aan de kamer een boekwerk aan van den heer *Domis*, over de residentie Passoerang, op Java. Ook is aan de kamer aangeboden een werk over de hoogeschole in Utrecht, door den heer *van Asch van Wijck* en een verslag van het doofstommen-instituut te Groningen.

Men gaat over tot het trekken voor de sectiën en het benoemen van presidenten en vicepresidenten:

Voor de 1ste sectie de heeren *Corver Hooft* en *Luyben*.

» » 2de » » » *Dijkmeester* en *Schimmelpenninck*.

» » 3de » » » *Op den Hooff* en *de Jonge*.

» » 4de » » » *van Swinderen* en *Hooft*.

» » 5de » » » *Cats* en *Donker Curtius*.

Zijne Exc. de minister van financiën verschijnt daarop in de vergadering en drukt zich bij het aanbieden der begrotingswetten in substantie aldus uit:

EDEL MOGENDE HEEREN!

Nogmaals mag het mij te heurt vallen, aan U Edel Mogenden over te brengen de begrotingswetten van den Staat. Hoe zeer ik ook mogt gewenscht hebben, de aandacht van U Edel Mogenden daarbij op eene beëindiging der moeilijke aangelegenheden des Rijks te vestigen, ten einde daardoor meer zeker en meer duurzame bepalingen zouden kunnen worden daargesteld, hetwelk zoo wel door de Regering als door U Ed. Mog. vurig wordt verlangd; zoo moeten wij echter betreuren, dat onze toestand naar buiten, sedert het afgelopen jaar, steeds dezelfde gebleven is, en wij den eindpaal van zoo vele moeilijke heden en opofferingen nog niet hebben bereikt, te weeg gebracht door den Belgischen opstand; eenen opstand even verraderlijk in zijnen oorsprong en schadelijk in zijnen loop, als verderfelij in zijne gevolgen. Met dankbaarheid evenwel moeten wij erkennen, dat ons Vaderland steeds eene schrede voorwaarts doet op den weg van welvaart, bloei en zedelijke kracht. Alle bronnen van volksbestaan blijven voortdurend vloeijen. Koophandel en zeevaart, landbouw en nijverheid brengen gezamenlijk toe tot de algemeene welvaart.

De toestand der zaken is zoodanig, dat de Regering aan de natie thans geen nieuwe opofferingen vraagt, of dezelve voor als nog behoeft; maar zich in tegendeel in de gelegenheid ziet gesteld, om de lasten gaande weg te verminderen en de bezwaren der ingezetenen in eene beduidende mate te verligten.

Het openbaar vertrouwen blijft in ons Vaderland gehandhaafd. Hetzelfde heeft ten deele den invloed moeten ondervinden van den schok, die onlangs het krediet van alle landen geleden heeft, doch het is niet twijfelachtig, of dezelve ontleende zijnen oorsprong van handels-overeenkomsten, welke aan onze nationale gesteldheid en derzelver belang geheel vreemd waren.

Aangaande de wetten zelve merkte te Zijne Excell. het navolgende op:

De hoofdsom der uitgave was gesteld op f 44,617,013.

Het departement van *Justitie* had eene vermeerdering ondergaan van f 300,000, welke het vooruitzicht der op handen zijnde organisatie der regterlijke magt noodzakelijk had gemaakt, en al wierd dezelve in 1837 nog niet tot stand gebracht, zoo zouden de voorbereidende werkzaamheden, als het bouwen en geschikt maken van gebouwen daartoe, enz. toch deze vermeerdering vereischen.

— Dat van *Binnenlandse Zaken* was vermeerderd met f 36,000, hetwelk de herstellingen aan dijken en de verbeteringen der groote communicatiën des Rijks hadden gevorderd.

— Dat van *Financiën* was, met betrekking tot de nationale schuld, verminderd, daar uit de kas der Oostindische bezittingen thans daarin gedeeltelijk werd voorzien. Men had gemeend, de som der pensioenen en aflopende betalingen voor als nog op dezelfde hoogte te kunnen houden. Ook was de opbrengst van de jagt thans op de begroting gebracht.

Het departement van *Oorlog* was op elf millioenen gebleven, doch de Regering behield zich voor, om hierop terug te komen, indien de omstandigheden zulks noodzakelijk mogten maken.

De som, vroeger voor de *Marine* aangevraagd, was ook thans weder op deze begroting uitgetrokken en dus op dezelfde hoogte gebleven, daar het gebleken was, dat dezelve noodzakelijk en toereikend was.

Omtrent de wet, vaststellende de *Middelen tot bestrijding der Uitgaven*, merkte Zijne Exc., onder anderen, op, dat de *Grondlasten*, wat derzelver hoofdsom met de opcenten betrof, op den vorigen voet gebleven waren, daar zulks vroeger was vastgesteld; dat het *Personeel* bij deze voordragt slechts belast werd met 5 opcenten, en dus weder eene vermindering ondervond van 10 opcenten, de *Patenten* met 5 opcenten, welke dus eene vermindering ondergingen van 20 opcenten.

De *Accijnsen* werden, met uitzondering van het gemaal, belast met 25 opcenten.

De *Registratie*, enz. werd belast met 10 opcenten, en ondervond dus eene vermindering van 15 opcenten. De gezamenlijke vermindering dezer opcenten kon worden geschat op één millioen guldens. Terug komende op de accijnsen, merkte Zijne Exc. omtrent de *Suiker* op, dat de opbrengst daarvan verminderd was, hetwelk moest worden toegeschreven aan de vermindering van uitvoer en de daarmede in verband staande restitutiën en premiiën; doch dat men gemeend had, hierop voor als nog niet te moeten terug komen. Deze handel werd toch voor ons vaderland meer en meer belangrijk. De produkten op Java namen aanzienlijk toe, en de uitvoer van het geraffineerd was aan dien vooruitgang geëvenredigd.

De opbrengst van het *Gedistilleerd* nam toe, niettegenstaande de verleende vrijdommen.

De opbrengst der *Bieren* was verminderd, doch hierop oefende de loop en de aard der seizoenen eenen dadelijken invloed uit; men behoorde deze opbrengst derhalve over een zeker aantal jaren te ramen.

Het *Gemaal* nam toe in opbrengst.

De *Turf* zou waarschijnlijk de hoogte bereiken, waarop derzelver opbrengst was geraamd; doch die van de *Steenkolen* was wisselvallig.

De *In- en Uitgaande Regten* verbeterden voortdurend in opbrengst, de bloei van onzen kolonialen handel had daarop mede invloed.

In dezen vooruitgang van opbrengsten was het ondubbelzinnig bewijs gelegen van de toenemende welvaart des Vaderlands.

Het slot dezer begrotingswetten was zoodanig, dat de aanhoudende pogingen der Regering, om de uitgaven door de middelen te doen bestrijden, niet alleen volkomen werden bekroond, maar de middelen, niettegenstaande de voorgestelde vermindering der opcenten, zelfs een batig slot overlieten van f 132,902.86.

Zijne Excell., na kortelijk over de uitkeeringen van het amortisatiesyndicaat te hebben gesproken, en sommige belastingen nog nader te hebben aangeroerd, eindigde zijne rede met aan te toonen, hoe weinig de inwendige toestand van ons Vaderland te wenschen overlaet, hetgene wij met dankbare tevredenheid behooren te erkennen, en hetgene zich ook zal staande houden, zoo lang wij de bescherming des Allerhoogsten zoo kennelijk mogen ondervinden en eendragt en vertrouwen bestendig ons sieraad blijven.

Zijne Excell. verlaat daarop de vergadering, en dezelve wordt tot nadere bijeenroeping gescheiden.

AMSTERDAM den 21 October.

Van Regerings wege is eene geldelijke ondersteuning verleend tot het stichten van een Kerkgebouw te Veenhuizen, geschikt, om als synagoge en als school voor godsdienstig onderwijs te dienen, ten behoeve der Israelietische weezen en bedelaars-kolonisten aldaar.

— Van den 22sten. Het vergaan der stoomboot *the Red Rover* maakt te Londen het onderwerp van alle gesprekken uit. Een der dagbladen deelt deswege nader het volgende mede: Gisteren morgen vertrok de stoomboot *the Magnet* van Margate, onder eenen zoo dikken mist, dat het onmogelijk was, op dertig passen van zich af te zien. Zij ontmoette welhaast den *Red Rover*, die van Londen naar Margate stoomde; maar daar de twee hooten elkander zeer nabij waren, had er in de verwarring van het oogenblik in de wederzijdsche seinen eene misvatting plaats, en de hooten stieten met een vreeslijk geweld tegen elkander aan. De *Red Rover*, wiens voorsteven geheel verbrijzeld was, is oogenblikkelijk gezonken, en men heeft slechts den tijd gehad, om de passagiers op de *Magnet* over te nemen. De *Red Rover* is geheel verdwenen, en de matrozen smolten weg in tranen op het zien vergaan van dit heerlijke vaartuig. Er zijn verscheidene valiezen der passagiers opgevischt geworden, en de *Magnet*, die 300 passagiers aan boord had, behalve de 30, welke zij van den *Red Rover* had overgenomen, is, zelve groote schade bekomen hebbende,

haven van Sheerness binnen gelopen, in stede van haren koers naar Londen gesteld moet worden? Of is er geen Koning meer, die aller onderdanen welzijn beoogt, — die ieders verkregene regten wil handhaven? Ja, er is een regtvaardige Koning. Voor 't laatst: Waakt op!

MIDDELBURG den 21 October.

Van Brussel wordt, d.d. 17 dezer, gemeld: »Zoo men wil, zouden enkelen der afgevaardigden voornemens zijn, bij de aanstaande zitting, het voorstel te maken, om een adres aan Vorst Leopold te stemmen, ten einde denzelfden den afkeer der natie te brengen, dewijl hij de gewoonte schijnt aan te nemen, om, elke slechts eenigzins gewichtige aangelegenheid, zich in eigen persoon met de actien van gezant naar de hoven van Londen en van Parijs te belasten; en weder voor te slaan, uit hoofde van deze goedgunstige bereidwilligheid van Vorst Leopold, de Belgische gezantschappen aan beide voornoemde hoven, bij de van bezuinigings-maatregel, in te trekken.»

UTRECHT den 23 October.

De Fransche generaal Mellinet, die, tot belooning voor zijne ijverige hulp, de Belgische revolutie tot stand te brengen, naar Philippeville is verhanden, de dezer dagen zijn met roem! gedragen degen aan den Belgischen minister van oorlog gezonden. De Messenger van den 20 Oct. vraagt, wat zulks beteekent? Eenigen denken, dat die generaal daarmede wil zeggen, dat, daar naar de Fransche grenzen is gebannen, en in zijn eigen land niemand heeft bevechten, hij ook geen degen meer noodig heeft.

Het Fransche Gouvernement roept zijne officieren, die lang in Belgische dienst zijn geweest, terug; reeds zijn veertig, met den Franschen generaal aan het hoofd, naar Frankrijk terug gekeerd.

In de Algemeene Konst- en Letterbode vindt men het volgende berigt:

»LUIK den 30 September.

»Wij hebben hier dezer dagen op nieuw bevestigd gezien, dat het goede schied goede vruchten voortbrengt, en dat de weldaden, gedurende een vijftienjarig dezerit door het Nederlandsch bewind, over ons land uitgestrooid, geenszins met zwaarte bestuurt hebben opgehouden, maar in tegendeel van een' blijvend aard elken. Zoo hebben wij het jaarlijksch examen der voormalige Rijks lager modelschool, oep der tijd, door den heer inspecteur-generaal van het lagere schoolwezen van enen. Ende, alhier opgericht, met aandoening bijgewoond. De waardige hoofd-aderwijzer Stappers, omringd door zijne vijftien à twintig hulp-onderwijzers, elen onderwijzeressen, te midden eener schooljeugd van vierhonderd kinderen van in-leiderlei kunne, leverde een treffend schouwspel op. Zigtbaar was de belang-elling der verzamelde ouders, wier kinderen door den heer Stappers opgeleid worden tot nuttige burgers der maatschappij niet alleen, maar vooral tot wezens, adij wien godsdienst en zedelijkheid diep zijn geworteld, en die, tot rijpen leef-ijd gevorderd, een' gezegenden invloed op hunne medeburgers moeten uitoefenen. De geheele bevolking dezer stad is daarvan zoo zeer overtuigd, dat, in gevalle de heer Stappers aan zijne school eene meerdere uitgebreidheid konde geven, ne-le aan hem ter opvoeding toevertrouwde jeugd nog veel talrijker zoude wezen. en»Het gezegde, ten aanzien der modelschool van den heer Stappers in onze stad, kan in de meeste aanzienlijke steden van België gelijkelijk worden toege-ast op alle scholen, vóór 1830 door den verdienstelijken en hier steeds geach-ten inspecteur van den Ende gesticht. Opmerkelijk is het tevens, dat bijna al-le onderwijzers, door hem aan die scholen geplaatst, steeds met bekwaamheid en trouw hunne eervolle werkzaamheden waarnemen, hier zonder schooltoezigt, elders onder het opzigt eener schoolkommissie, als bij voorbeeld te Brussel, waar de befaamde Napoleontische prefekt de Stassart president is der school-kommissie, over de zoo wel bestuurdde school van den hoofd-onderwijzer Pieters. »Op die wijze moet de wezenlijke verlichting en beschaving in België, in meerwil van het Ultra-Catholicisme, steeds vorderingen maken, en zal de regering van Koning WILLEM bij het opkomend geslacht in België in geze-nd aandenken blijven.»

Mengelwerk.

Odi profanum vulgus.

Zoo zeker het is, dat in een' welingerigten Staat, gelijk wij Noord-Nederlanders ons verblijden te bewonen, het doel van het wetgevend ligchaam is, aller ingezetenen welzijn zooveel mogelijk te bevorderen; even zoo zeker is het ook het doel van datzelfde ligchaam, dat de burgers van den Staat, als zij door ziekte aan het leger gekluisterd zijn, behandeld worden door mannen van eene beproefde geneeskundige kennis.

Of nu de meesten, die de genees-, heel- en verloskunde uitoefenen, zoodanige voorwerpen zijn, is eene zaak te gewichtig, om dezelve niet, als er gegronde redenen tot twijfel bestaan, nader te onderzoeken.

Hij, die Doctor in zijn vak worden zal, moet reeds daartoe van zijne jeugd af aanhoudend geoefend en steeds opgeleid worden, ten einde die kennis bijeen te verzamelen, welke hij eens noodig zal hebben, om met vrucht aan de Hoogeschool de lessen der Professoren te kunnen bijwonen; en is hij eenmaal tot die lessen toegelaten, dan nog zijn er ten minste volle vijf jaren noodig, eer hij genoegzaam ervaren is, om dien graad te kunnen erlangen. Gelukkig de mensch, die aan geen' ander' zijn ligchaam toevertrouwt! Maar, helaas! vestigen wij onzen blik op de lijst der geneeskunstbeoefenaren in de provinciën Vriesland en Groningen, hoe verschrikkelijk groot is dan het getal niet van hen, die, na eenigen tijd bij een' Chirurgijn of Doctor rondgeslenterd te hebben, in het kies-tekken, aderlaten, klisteren, pleistersmeren, enz. grondig onderwezen te zijn, en, wanneer de Doctor anders niets te doen heeft, in de Anatomie, Physiologie, Pathologie, Chemie, Botanie, Pharmacie, Dietetica, Semiotica, Therapie, Chirurgie, Obstetrie, Medicina Forensis, enz., enz., eenig oppervlakkig onderwijs ontvangen te hebben, toegelaten worden, om, na afgelegd examen, de genees-, heel- en verloskunde ten platten lande uit te oefenen, genietende alsdan dezelfde voorregten en wordende even zoo genoemd, als een aldaar reeds gevestigde medic. et art. obstet. Doctor. Hij schaamt zich dikwijls niet te snoeven en te zwetsen, zoo als de onkunde immer doet, bij minkundigen, gelijk het gros des menschedoms is, die hem dan gelooven en even goed als een', die wezenlijk Doctor is, meenen te kunnen vertrouwen; belastert en beliegt niet zelden zijne naburige Collega's (waar hij de med. Doctoren ook onder verstaat), ontsiert zoo het geneeskundige vak, en geen cholera of pest is voor den landman zoo erg een geesel, als een dergelijk wezen.

Hoe het nu mogelijk zijn kan, dat iemand, die vroeger niet is opgeleid, in 2 of 3 jaren tijds de noodige kennis kan verkrijgen, om toegelaten te worden tot het uitoefenen der genees-, heel- en verloskunde ten platten lande, is eene zaak, die volstrekt niet te begrijpen is, ten zij de Heeren der geneeskundige kommissie in het onderzoek der kennis in bovengenoemde vakken even zoo toegevend zijn, als zij dit zijn in het onderzoek hunner kennis in de Latijnsche taal: van een' practicus toch wordt gevorderd, dat hij zooveel van het Latijn verstaat, als noodig is, om de Pharmacopaea Belgica te kunnen vertalen; terwijl er verscheidenen kunnen aangewezen worden, die gemelde Pharmacopaea nauwelijks lezen, veel minder vertalen kunnen. Doch hoe onbegrijpelijk de zaak ook zij, te verwonderen is zij niet: immers die heeren, welke leerlingen houden, hebben hunne grootste voordeel er bij. Gedurende de leerjaren zijn zij bij operatiën als adjuvanten — als het druk is, hunne helpers; dan worden zij uitgezonden, om te aderlaten, bloedzuigers te zetten, enz., doen voor het overige het bijwerk, bezoeken den zoogenaamden gemeenen man (die hun dus voor broddellap dient) en als het jaar om is, dan beurt men van den leerling nog eene aanzienlijke som geld. Maar hier houdt het voordeel nog niet op. Na verloop van 2 of 3 jaren moet de leerling eindelijk eens zijn eigen brood verdienen. Hij geeft zich dus aan bij de geneeskundige kommissie; de leermeester neemt dikwijls zelf het examen mede af, en de man wordt bevonden bekwaam genoeg te zijn voor een' boer. Nu zet hij zich ergens neder en noemt zich zelve en de menschen noemen hem insgelijks Dokter. Hij practiseert, doch bevindt weldra, dat de ziekte zijne kennis te boven gaat. Is de man nu eerlijk, dan slaat hij een consult voor — met wien? met zijn' leermeester. De leermeester prijst natuurlijk onderweg reeds en bij den zieke zijn eigen werk. De Doctor, zoo zegt hij dan, is een doorkundig en zeer ervaren arts, heeft de ziekte volmaakt wel behandeld, alleen gevoelt hij zich verplicht, den jongen Doctor op eenige punten nog opmerkzaam te maken, steekt daarop de guldens, die soms niet weinig zijn, in zijn' zak, wenscht den patiënt van harte heterschap en vertrekt. Foei!

Moet ik u nog wakker schudden, medicinae Doctores! die in geene steden gevestigd zijt? Ja, ik wil het. Waakt op! ziet gij den afgrond niet gapen, waarin gij gewis eens gestort zult worden, indien gij niet steeds wakker zijt? Ziet gij niet, hoe de Heeren van de domperfabriek, de plattelands kwakfabrikanten dagelijks met onvermoeiden ijver bezig zijn, om den grond, waarop gij vertrouwt, te ondermijnen — uwe volgens de wet verkregene regten nuttelos te maken? Gaat het aldus voort, zal het dan niet welhaast dwaasheid heeten, medicinae Doctor te lande te willen zijn? En dan, triumphe domheid! wordt het land weldra overladen met wezens van eigene fabriek. Wee dan den landman! Heil dan de heurs dier onderwijzers! Consulten bij menigte! Geld! Maar waakt op, Doctoren! tot heil van den landelijken stand en tot voordeel van u zelve. Of zijt gij dan niets, dat gij met plattelands heelmeesters gelijk

gesteld moet worden? Of is er geen Koning meer, die aller onderdanen welzijn beoogt, — die ieders verkregene regten wil handhaven? Ja, er is een regtvaardige Koning. Voor 't laatst: Waakt op!

AANKOMST EN VERTREK VAN SKEPEN.

Binnengekomen te Amsterdam, den 19 Oct.: H. J. Nagel, de Broederlijke Liefde, van Newcastle, - den 20sten: H. G. Sap, Jantina Annegina, van Sunderland, - P. A. Ellens, de jonge Albert, van Memel, - den 21sten: R. J. Klunder, Jacobina, van Newcastle, - K. Zwanenburg, de Vrede, van Napels, - R. R. Legger, Jozelina, van Pillau, - S. P. de Jonge, de Eendragt, van Rostok. — Te Texel, den 19 Oct.: O. G. Bakker, de 2 Vrienden, van Hull, - L. J. Gort, de Onderneming, van Newcastle, - E. H. de Groot, Catharina Engelina, van Mandahl, - E. A. Doewes, Geerdina, van Fairhurst, - R. P. Dik, Agatha, van Flekketjord, - den 20sten: L. C. Swart, de 2 Gezusters, van Narva, - I. H. Deddes, de Harmonie, en H. L. Roelfsema, Hillechina Geerdina, beide van Koningsbergen, - den 21sten: L. K. de Jonge, Vr. Hendrika, van Stettin, - den 22sten: H. B. Engelsman, Christina, van Hull, - G. Venema, Alberdina, en G. J. Kortrijk, Anna Alida, beide van Dantzig. — In het Vlie, den 17 Oct.: H. H. de Weerd, Vr. Jantina, van Drammen, - W. H. Kraan, Vr. Helena, van Christiaansand, - den 19den: P. S. Brouwer, Harmina, van Stetin, - N. W. Hazewinkel, Goede Hoop, van Kiel, - J. K. de Boer, jufvr. Maria, van Sunderland, - R. R. Legger, Jozelina, van Pillau, - R. P. Duit, Vriendschap, en J. K. de Weerd, Waakzaamheid, beide van Dantzig, - B. H. Pot, Johanna Margaretha, van Memel, - R. J. Jonker, Vr. Barbara, van Stettin, - J. W. de Groot, Petrus Lodewicus, van Brewich, - W. H. Mulder, jonge Dirk, en H. de Weerd, jr., Ypeus, beide van Holmstrand, - A. G. Veenstra, mijn Genoegen, van Hamburg, - Te Vlissingen, den 19 Oct.: J. H. Bruns, de Vr. Catharina, van Carolinenseel, - J. B. Schoon, Antina, van Rostok, - J. H. Witteveen, Frederik, v. Hamburg. — Te Nantes, den 8 Oct.: E. S. van der Wijk, de Vr. Annegina, van Hamburg. — Te Rendsburg, den 14 Oct.: W. H. Ketelaar, Jantina Hendrika, van Zaandam n. de Oostzee, - den 15den: T. R. de Jonge, de Vr. Martha, van Dantzig n. Amsterdam, - den 16den: J. F. Posthumus, het jonge Jeltje, van Amsterdam n. de Oostzee. — Te Swinemunde, den 13 Oct.: G. J. Munneke, Margaretha Hendrika, van Amsterdam. — Te Dantzig, den 13 Oct.: J. H. Ugen, Anna Sieberdina, van Termunterzijl. — Te Harlingen, den 22 Oct.: G. A. Jonkhoff, Zeldenrust, van Drobach. — Te Helvoet, den 22 Oct.: B. J. Bakker, het Vrouwen, van Malaga.

Vertrokken van Texel, den 17 Oct.: C. J. van Driesten, de Zwaan, naar Suriname, - J. G. Boon, Jacoba Hazewinkel, naar Gloucester, - den 17den of 18den: H. W. Stuit, Geerdina, naar Bayonne, - G. S. Bakker, de 2 Vrienden, naar Nantes, - H. J. Dekker, de Vr. Bouwina, naar Londen, - A. G. Sap, de Trekvogel, naar Newcastle, - den 21sten: B. J. Wijgers, Jonge Evert, naar Suriname, - H. J. Benes, Amicitia, naar Triest, - M. J. Lourens, Gelida, naar Londen, - J. Zelling, Alida Gezina, op avontuur, - den 22sten: P. Visser, vr. Anna, naar Hull. — Uit het Vlie, den 18 Oct.: J. Mengers, Helena, naar Drammen. — Van Helvoet, den 18 Oct.: R. H. Bok, Engeline, naar Liverpool, - den 21sten: B. J. Martens, Helena Christina, naar Batavia, - J. H. Jonker, Gezina Hermina, naar Liverpool, - L. Valkenburg, Mercuur, naar Antwerpen, - J. J. Kortrijk, Generaal Baron van Geen, en W. Smith, Adelaar, beide naar Batavia, - L. H. Draijer, Arent Eliza, naar New-York. — Van Quilleboeuf, den 11 Oct.: O. G. Stuit, de Eendragt, naar Bordeaux. — Van Dantzig, den 11 Oct.: J. J. Greven, de Vrede, n. Edam. — Van Pillau, den 11 Oct.: H. J. Schuring, Zwaantina, n. Bordeaux. — Van Sandhamn, den 8 Oct.: W. F. Pronk, de bopende Zeeman, naar Holland. — Van Duinkerken, den 26 Sept.: R. S. Pinksterboer, de goede Hoop, naar Dantzig. — Van Bremerhaven, den 7 Oct.: D. H. Drees, Sophia, naar Newyork. — Van Maassluis, den 21 Oct.: S. T. Kramer, jufvr. Ynske, naar Bordeaux, - A. K. Braam, vr. Pennegina, naar Nantes, - J. B. Mulder, de jonge Egbertus, naar la Rochelle, - G. A. Nieveen, de goede Verwachting, naar Sunderland. — Van Vlissingen, den 19 Oct.: J. D. Visser, Neptunes, n. Cuxhaven, - J. Meewes, de 2 Gebroeders, n. Hamburg.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SKEPEN, WELKE DE SOND

GEPASSEERD ZIJN.

Den 17 October. H. J. Tiddens, Vriendschap (Groningen), van Groningen naar Riga. R. R. Tunteler, Geertuida (Pekel-a), van Amsterdam naar de Oostzee. ELSENEUR den 17 October. De Wind Noord-Oost. Den 17 October. D. O. Greeven, Wietziena (Pekel-a), van Schiedam naar Libau. Den 18 October. H. J. Schuring, Zwaantina (Pekel-a), van Elbing naar Bordeaux. J. J. Greeven, de Vrede (Groningen), van Dantzig naar Edam. Volgens berigt van Gothenburg, is bij de Nidding aan wal gedreven het achterste gedeelte van eene scheepsboot, waarop staat H. H. Veen, Gesiena, Pekel-a, 1836. ELSENEUR den 18 October. De Wind Zuid-Oost.

* * W. HECKER, Candidaat in de Letteren alhier, biedt zich aan tot he ONDERWIJZEN in de GRIEKSCHE en LATIJNSCHE TALEN.

* * GENOOTSCHAP: ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen, WOENSDAG, den 26 October 1836, in de GRCOTE CONCERTZAAL,

OPENLIJKE VERGADERING. VEREENIGINGSFEEST.

Spreekers: Mr. A. MODDERMAN en Prof. H. C. VAN HALL.

Kaartjes voor Buitenleden en Vreemdelingen (de laatste tegen betaling van 50 Cents) zijn op den dag der Vergadering, tusschen 12 en 1 uur, te bekomen bij den Directeur-Penningmeester, Dr. G. A. STRATINGH, in de Heerestraat.

TOONEEL-SOCIETEIT.

IN DEN SCHOUWBURG UTILE ET DULCE,

ZATURDAG, den 29 October: DE JEUGD VAN HENDRIK V, geschiedkundig Tooneelspel. Daarna: DE TOONEELSPEELSTER UIT LIEFDE, Blijspel.

GEBOORTE-, HUWELIJS- EN STERFBERIGTEN.

* * Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER A. G. VAN DELDEN, geliefde Echtgenoot van

DEVENTER

H. MENALDA,

den 21 October 1836.

Med. et Art. Obst. Dr.

Eenige kennisgeving.

* * Heden beviel zoo gelukkig als voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON HINDERKJE WIJNDELS, geliefde Echtgenoot van

GRONINGEN

L. GRASHUIS.

den 21 October 1836.

* * Getrouwd, den 21 October 1836:

E. T. OOSTERHUIS,

van Usquert, en

E. J. ELEMA,

van Middelstum.

* * Heden morgen te zes uren overleed alhier, na een plotseling verval van levenskrachten, in den ouderdom van ruim 77 jaren, onze waarde Moeder en Behuwd-Moeder JOANNA RÖMELINGH, Weduwe wijlen H. J. CREMER, in leven Stads Deurwaarder en Concierge van het Stadshuis.

GRONINGEN den 22 October 1836.

VERVOLG van de AUCTION van Prof. VAN EERDE.

Hetgene op Woensdag namiddag, den 26 October, overblijft, zal Donderdag morgen, den 27 October, des morgens te 10 uren, geveild worden, uit hoofde van de vergadering van het Nat. en Scheik. Genootschap, welke Woensdag avond plaats heeft.

I N T E E K E N I N G

OP HET VERVOLG VAN HET

VEEARTSENIJKUNDIG MAGAZIJN,

door Dr. A. NUMAN,

Directeur van 's Rijks Veeartsenijsschool, en Hoogleraar in de praktische

Veeartsenijkskunde aan dezelve te Utrecht,

bij R. J. SCHIERBEEK, te Groningen.

In 1830 is het tweede Deel van dit BELANGRIJK WERK uitgekomen, en sinds dien tijd is de uitgave gestaakt. Thans zal hetzelfde worden vervolgd, waartoe de uitgever door eene ruime deelneming hoopt in staat gesteld te worden. — INTEEEKENINGS-LIJSTEN zijn bij de voornaamste Boekverkoopers voorhanden. Bij denzelfden is gedrukt en alom verzonden:

ADALBERT'S BEKENTENISSEN,

door Dr. F. THEREMIN, uit het Hoogduitsch door G. J. F. CRAMER van BAUMGARTEN. Dit Werk zal den Beminnar van ernstige en stichtelijke Lectuur zeker welkom zijn.

* * Door G. VERVLOET, te 's Gravenhage, is aan alle Boekhandelaars verzonden en aldaar gratis verkrijgbaar: Een

PROSPECTUS

VAN EEN

NIEUW TIJDSCHRIFT VOOR DE JEUGD,

ONDER DEN TITEL:

PHILARETE,

Verhalen en Vertellingen, met Platen.

Dit Tijdschriftje, hetwelk de bevordering van Godsdienst, Deugd en Goede Zeden bij het opkomend geslacht ten doel heeft, kan, bij den geringen Prijs, die hetzelfde voor elk verkrijgbaar stelt, en de waarborgen, die den Deelnemers in alle opzichten gegeven worden (men zie de Voorwaarden van Inteekening op het Prospectus), niet anders dan de belangstelling wekken van allen, wien het toekomstig welzijn hunner Kinderen in het bijzonder, en van de Maatschappij in het algemeen ter harte gaat.

